

V Ě S T N Í K

ČESKOSLOVENSKÉ NÁRODNÍ RADY AMERICKÉ

Číslo 347

Prosinec 1984

LAUREÁT JAROSLAV SEIFERT

Český exilový tisk se rozepsal o Seifertovi. Vyšla řada velice zajímavých článků v časopisech a konečně se dověděli i českoslovenští občané, jak oslavujeme Seiferta ve svobodném světě v rozhlasu z ciziny. Zajímavé bylo vysílání Viléma Hejla v Hlasu Svobodné Evropy RFE, z kterého citujeme:

“Komunistická strana nikdy Jaroslavu Seifertovi neodpustila, že v roce 1929 spolu se šesti dalšími spisovateli podepsal protest proti kulturní politice nového, gottwaldovského vedení strany, a že v tomto odmítavém postoji setrval i později... Jaroslav Seifert, dodávám, zůstal svým přátelům věren; jako jediný na II. sjezdu spisovatelů v roce 1956 veřejně vystoupil ve prospěch svých vězňených kolegů... Seiferta v letech padesátých napadal leckdo.”

Vilém Hejl uvádí útok tzv. básníka Ivana Skály, který napsal do Tvorby kritiku básně “Píseň o Viktorce”: “Seifertova vykořeněná, šílená Viktorka není obrazem našeho života, nihilismus čišící z jeho veršů je cizí našemu lidu. Seifertova Viktorka je obrazem úpadkových nálad a obav, které se objevily v části naší maloměšťácké inteligence po vítězství našeho pracujícího lidu... Seifert, který v době, kdy lid vítězně uskutečňuje revoluční ideály, nevidí tyto obrovské změny, nemá práva zneužívat čestného titulu básníka, nemá práva zneužívat poezie proti lidu, k výsměchu proti všemu, co je našemu pracujícímu lidu velké a drahé.”

Z interního dokumentu archívu ústředního výboru KSČ se dovídáme o udavačství proti Seifertovi, např. Gustav Bareš, šéfredaktor Tvorby a jednu dobu i člen politbyra psal Gottwaldovi, že Seifertova “Píseň o Viktorce” je “plna rozkladného pesimismu” a že Seifert “jinotajem naplival do tváře našemu lidově demokratickému režimu”. Prohlašuje Seiferta za “renegáta a morálně prohnílého chlapa”.

Literární historik a kritik dr. Antonín Kratochvíl napsal do římského měsíčníku **Nový život** “Návraty Jaroslava Seiferta”. Vzpomíná především na veřejné projevy básníka v rozhodných dnech, v době temna a pak za uhasínajícího pražského jara. Promluvil např. na ustavujícím sjezdu Svazu českých spisovatelů, který se konal 10. června 1969 a který režim nikdy neuznal. Řekl tam:

“Čteme důtky, které nejsou vlídné, pišeme protesty, které — jak se zdá — nemají valnou působivost. Nejsme ovšem v takové situaci sami. Má tento svět černé noci a nejsou vzácné. Bylo to řečeno už hodně dávno. Počítáme s tímto stavem. Často dnes slyšíme slova o těžké, složité době. Kdo by ji cítil spíše než umělci, kteří tak či onak musí vložit ruku do neviditelných plamenů a mají mimoto schopnost proniknout pod kůži události. A tu hned napočátku chce se mi říci plným hlasem, že jsme si stanovili za svůj cíl nejpřednější úkol: z této doby vyjít se ctí!”

A na koordinační schůzi ústředních českých svazů umělců Seifert říká 22. května 1969.

“Dnes již ani oni — a Seifert tím minil režim — nemají právo mluvit za celý národ. Tato okolnost znamená pro spisovatele mnoho. Nejdříve vůli, silnou neochvějnou vůli: nedat se zahnat za příkop, který byl uměle hlouben mezi dělnictvem a inteligencí.”

Rok 1956 ukázal ovšem i lidskou velikost Seifertovu — bylo to na II. sjezdu Svazu čs. spisovatelů, kdy vedle připravených deklarativních projevů zazněla i varovná slova:

“A dnes se vás ptám, kde jsme byli my všichni, když po roce 1948 zasedal nad českou literaturou člověk, který neuměl česky a který rozhodoval o osudu českých spisovatelů i českých knih. Kde jsme byli, když tento muž rozeslal po tiskárnách zástup dvacetiletých dívek a mládenců, kteří s vervou svého mládí poručili rozmetat sazby českých knih... Kde jsme byli, když ne jeden knihovník ze zbabělosti, zloby a nemístného nadšení ničil naše knihovny a s gründerským nadšením počal budovat knihovny jen z knih, které vyšly až po Únoru 1948. Nebyli jsme již svědomím zástupů, svědomím miliónů, ba dokonce jsme nebyli svědomím sebe samých.”

V závěru svého projevu Jaroslav Seifert zdůraznil:

“Jsem přesvědčen, že naší povinností je přistoupit ihned k odčinění křivd: I vyzvěme umlčené a neprávem vyloučené básníky, kteří jsou ovšem toho slova hodni, ke spolupráci. Nečekejte, až přijdou sami a budou prosit, sotva by přišli, neboť není hodno básníka, aby prosil... 2. Uvažujme o spisovatelích uvězněných, myslíme na jejich lidský osud.”

Tato statečná slova, přednesená v roce sovětské vojenské intervence v Maďarsku, nesměla proniknout do hrozného mlčení komunistických věznic a koncentráků. Byla to doba po Zahradníčkově infarktu, kdy básník ležel izolován a osamocen a téměř bez pomoci; byla to doba, kdy v leopoldovské pevnosti umíral spisovatel Vladimír Šis, kdy správa věznic přes naléhání lékaře odmítla jeho převoz do nemocnice. Byla to doba, kdy Zdeněk Rotrekl ležel s těžkou krevní chorobou bez jakéhokoliv kontaktu s umírající matkou.

Seifertova slova byla slovy volajícího na poušti.

Dr. Kratochvíl končí svou úvahu slovy:

Osmdesátiny jsou pro nás velkým závazkem nezapomenout a nepohřbit ten úžasný duchovní a mravní kapitál člověka, který riskoval vše, jehož básnické kvality byly vždy vyváženy kvalitami lidskými. Osmdesátiny jsou pro nás závazkem znovu a znovu se vracet nejen k poezii, ale i k humanitním myšlenkám národního umělce Jaroslava Seiferta.

VESTNIK

December 1984

Organ of the Czechoslovak National Council of America

Published monthly (Except bi-monthly July-August)

Subscription \$5.00 - Outside U.S.A. \$6.00

Editor - Vlasta Vraz

Office: 2137 So. Lombard Avenue, Cicero, Illinois 60650

Telephone: 656-1117

VĚSTNÍK

Prosinec 1984

Orgán Československé národní rady americké

Vychází měsíčně (s výjimkou dvojčísla v červenci-srpnu)

Předplatné \$5.00 - Mimo USA \$6.00

Redaktorka - Vlasta Vrázová

Úřadovna: 2137 So. Lombard Avenue, Cicero, Illinois 60650

Telefon: 656-1117

Jaroslav Seifert v Chicagu

S radostí sledujeme zprávy zahraničního exilového a krajanského tisku, jak a kde se oslavuje laureát Nobelovy ceny, v New Yorku SVU, v Londýně atd. Doufáme, že zprávy o tom jsou přenášeny i do Československa, aby se mohli radovat s námi.

V Chicagu budeme oslavovat Seiferta v neděli odpoledne od 4 do 6 hodin 20. ledna 1985 na chicagské universitě, v David and Alfred Smart Gallery, 5550 Greenwood Ave. (vedle známé Regensteyn knihovny). Pořádá slavistické oddělení university. O významu oslavence promluví (anglicky) prof. František Svejsovský a spisovatel a vydavatel Josef Škvorecký z Toronta. Básně budou předneseny v originále i v anglickém překladu. Vstup je volný, oznamte známým přátelům, kteří nechtou náš krajanský tisk a upozorněte je na tuto slavnostní událost. V neděli odpoledne je parkování na universitě usnadněno u knihovny i galerie. Obrazárna je otevřena již od 2 hod., takže možno si prohlédnout tuto moderní galerii před zahájením našeho programu.

ČSNRA byla pozvána universitou za co-sponsor, což jsme uvítali, že se můžeme tímto způsobem podílet. Máte-li dotazy, telefonujte do úřadovny, od 9 hod. do 2 hod. v pracovní dny. — Telefon 656-1117.

Na černé listině komunistů

Dne 24. listopadu konal se ve Švédsku sjezd švédských spisovatelů. Na pořadu jednání byla nesvoboda v Československu, kde spisovatelé jsou vystaveni pronásledování, nemohou svobodně vyvíjet svou činnost, jejich organizace Svaz československých spisovatelů byl zrušen. Někteří byli nuceni do exilu.

Švédští spisovatelé prohlašují, že svoboda projevu je základem každé svobodné společnosti a projevují svou podporu československým kolegům uspořádáním sbírky, která vynesla dvacetpět tisíc švédských korun.

Sjezdu se zúčastnilo 150 švédských spisovatelů. Během jednání si vyslechli na pásce anglický projev Václava Havla.

Text děkovného projevu Havlova:

Jsem přesvědčen, že nemluvím jen za sebe, ale jménem všech svých přátel a kolegů, když vyslovuji radost, kterou jsem pocítil při zprávě o sbírce, uspořádané švédskými spisovateli ve prospěch československé nezávislé kultury. O důležitosti občasných a příležitostných hmotných podpory umělcům, kteří nesmějí veřejně působit anebo ztratili jakoukoliv možnost slušné obživy, nemůže být pochyb.

Hlavní důvod mé radosti je však trochu jiný. V aktu vaší solidarity vidím naději a to v té skutečnosti, že si opět nějaká velká a významná skupina uvědomuje vnitřní a vzájemnou

závislost spisovatelů, žijících v odlišných společenských systémech, fakt nedělitelnosti kultury a společnou zodpovědnost za to, co ji narušuje.

V dnešním drsném světě neexistuje mnoho zjevné naděje, ale já ji spatřuji právě v činech jako je tento. Myslím tím onen na odív nevystavovaný a upřímný akt solidarity, spojující všechny lidi, kterým lidské svobody nejsou lhostejné a kteří věří v sílu pravdy. Hodně díky, drazí přátelé ve Švédsku.

Václav Havel, Praha, 18. listopadu 1984

Z KANADY

Josef Škvorecký

Concerto to End All Concertos

Příznám se, že titul tohoto článku je trochu podvod: nepůjde o muziku, což by bylo zajímavější. Půjde o exulanty, kteří si upravili vztah strany a vlády kolem své osobnosti; o tzv. **upravence**. A žádný jiný titul mi pro článek nenapadl.

Píše se o nich už mnoho let, nikam to nevede, a přitom lze sotva pochybovat, že upravenectví je klasická forma čecháčkovství, jak tento fenomén nazývá profesor Černý. Není tedy asi vhodné mávnout rukou, třebaže to nikam nevede. Tohle by mělo být něco na způsob stručného shrnutí problematiky nebo, pokud to nezní příliš domyšlivě, malé tečky za debatou. Odtud Stan Kenton v titulu.

Všichni, včetně upravenců, mají o dobrodiní zákona, o němž mluvíme, přinejmenším smíšené pocity; většina (aspoň doufám) považuje úpravu vztahů za svinstvo, jak pokud jde o ty, co si to vymysleli, tak pokud jde o ty, kteří na to skočili.

Skočenci — mohl-li si dovolit ulčismus — uvádějí na svou obranu tři argumenty:

1) Emigroval jsem proto, abych byl svobodný, a nedám si takto nabytou svobodu nikým a ničím omezovat!

2) Písemný slib, že upravenec se bude na Západě chovat jako řádný občan socialistické vlasti? Prosím vás, to nikdo nebere vážně! Takových věcí jsme se všichni napodepisovali!

3) Chci ještě jednou v životě spatřit umírající, resp. starou a přepravy neschopnou, maminku!

Argument č. 1 je nejfalešnější. Ani na Západě svoboda neznamená svobodu dělat nemorální, nebo dokonce nezákonné věci. Člověk, jemuž připadá mravně v pořádku žádat prezidenta Husáka za odpuštění a slibovat věrnost režimu, který svým doma zůstalým občanům bere především právě to, za čím skočenec (údajně) odešel, mně připadá vadný. A mohou snad sice být různé názory, je-li legální v pořádku slíbit věrnost socialistické vlasti se vším, co z toho vyplývá (a na rozdíl od západních domorodců my víme, co z toho potenciálně vyplývá) poté, co skočenec přísahal věrnost

zemí, kam emigroval — jenže tyhle různé názory mohou existovat pouze díky tomu, že na Západě si leckde pletou absolutní toleranci s demokracií. Pouze v politice ovšem; v businessu se to netrpí. Tam se adekvátní jednání označuje za “conflict of interests”, a ve vážných případech je, myslím, dokonce trestné. Varianty prvního argumentu, jako “já jsem ekonomický, nikoli politický emigrant” pro přílišnou pítomost pomímám.

Argument č. 2 je rovněž zcela falešný. Ano většina z nás podpisovala a manifestovala, a nebralo se to vážně. Jenže to bylo tam. TAM nepodepsat, neodmanifestovat mohlo znamenat větší nebo menší nesnáze: když rodiče např. nemanifestují, děti např. nedostudují. Nám ani našim dětem se za nepodepsání nemůže nic stát — kromě toho, že nám neupraví vztah. Co exkulpuje otroky, neexkulpuje lidi svobodně.

Zde malá poznámka: kromě upravenců jsou i exulanti, kteří dosáhli zbavení občanství, aniž prosili o rozhrěšení nebo podepisovali věrnost a poslušnost. Namítat lze pouze, že se musí vykoupit v tvrdé valuté, a ta nejde na fond pro sirotky v Afghanistanu, spíš na fond pro výrobu takových sirotků. Ovšem, výkupné je čin posvěcený prastarou tradicí. Otroci se odjakživa vykupovali. Hodný plantážník občas povolil oblíbenému (nebo ne příliš kvalitnímu) otrokovi se vyplatit, a někdy mu dokonce umožnil koupit si vlastní ženu za otrokyni, a pak jí dát zdarma svobodu.

Neslyšel jsem ovšem o případě, že by se černoch úspěšně prchlý na Sever dodatečně vykupoval.

Pokud je argument č. 3 pravdivý, lze jej uznat za platný. Pokud je pravdivý, jde o hluboký cit, a takovému upravenici nelze jeho počínání mít za zlé. Otázka je, v kolika případech matičce skutečně neslouží zdraví, a v kolika matička — ve skutečnosti zdravím kypící pětapadesátice — slouží za zástěnu, za níž se koná banket v Alcronu, aby troubové kamarádi viděli, jak se odvaha vyplácí.

Ano, odvaha se vyplácí. Odejít do zemí, kde se mluví cizími jazyky a my je, ku gaudiu svých dětí, nikdy pořádně nezvládneme; kde je všechno jiné než doma a začátky mnohem těžší než ty každé začátky z přísloví, a obvykle i mnohem delší, a někdy dokonce nikdy neskončí — k tomu všemu je třeba odvahy. Je však zajímavé si uvědomit, že naši odvahu nejvíc a nejpraktičtěji oceňuje — čs. strana a vláda! Vždyť to ona upravencům umožňuje odměnou jak válet si šunky na Havaji, tak léčit si revma v Piešťanech, ano; oddávat se dokonce i vykořisťování člověka člověkem a pak se s tím jezdit vyťahovat do rodných Prčic.

Řekl jsem, že strana a vláda odměňuje naši odvahu? To není přesné. Přesně — jejich terminologií — řečeno, strana a vláda zvýhodňuje zradu, a nezvýhodňuje věrnost. Za zradu privilegia, po nichž marně touží ti, co nezradili; zrádcům, podle vkusu Playboy nebo Camuse, francouzskou nebo brazilskou riviéru; věrným kádrování, sovětské filmy a jednou za uherský rok (pokud vl. vyvěš. a okn. zd.) čtrnáctidenní ostře sledovanou túru po Americe za sumu rovnající se ročnímu příjmu primáře nemocnice. V krásné próze zasloužilého, v poezii národního umělce.

Patrně je to všechno marxistická dialektika.

Nás, kteří upravence kritizujeme, napomínají některé dobré duše v exilu, že na ně nemáme být tak zlí, vždyť oni nejsou tak špatní, jenom třeba nedomysleli, měli vážné důsledky, o nichž nelze veřejně mluvit apod. Jistě není moudré neodpouštět a odsuzovat šmahem: jsou jistě

skočenci, kteří opravdu neuvážili, otrocký návyk jim přetrva i na Západě, později si uvědomili, třeba nakonec ani nejeli anebo jeli, propašovali tam dopisy a knihy, zpátky dopisy a rukopisy; třeba se dokonce dali k CIA. Některým skutečně umírala matka, a z nich někteří přijeli stejně pozdě, protože vízový byrokrat o umírající matce věděl, a tak to odměněnému zrádci dal byrokratickými průtahy aspoň “sežrat”. Jenom bych rád věděl, kolik připadá na jednoho knihopasujícího těch, kdo odběr knih a časopisů odhlásili, nebo požádali kamaráda, aby odebíral za ně, neboť nechťj figurovat v žádných kartotékách kromě té na Letné. Kolik na jednoho agenta CIA připadá těch, kdož více nebo méně ochotně odpovídali na Letné na otázky a omluvili to tím, že “vždyť oni chtějí, holka, vědět jenom blbosti — kdo s kým a tak.” Inu, ani ten nejomezenější estébák neočekává o Blběnky z Torontovic, že mu prozradí tajemství laserového děla. A vědomosti o sexuálních zvyklostech lidí patřil vždycky k nejučinnějším zbraním čs. třídní politiky, doma i v daleké cizině.

Zapomněl jsem na něco důležitého? Asi ano. An Kentonův koncert neznamenal konec všem koncertům.

Byty na černém trhu

Byty se oznamují veřejně a že je to šmelina je každému jasné. Vláda, de facto státní majitelka bytů to podporuje. V Praze se sice slibuje do příštího roku vybudování 13,000 bytů, ale nikdo to nebere vážně, každý si sleduje svůj plán, jak získat byt, či vyměnit byt, jak dostat se do vyšší bytové kategorie, etc.

Důležité je vlastnit dekret na jakýkoliv byt a s tímto papírem v ruce se může přistoupit k dalšímu manévrování. Jelikož majitel — stát — se o byty nestará, nemá na to ani peníze ani řemeslníky, musí opravy dělat každý na svoje útraty. Bylo snadné vyvlastnit činžáky, vystěhovat prakticky na ulici majitele, a nasadit tam svoje lidi, za úplatky. Domy ovšem zchátraly, lidově by se řeklo, že obrovský soukromý kapitál se prošustroval a teď znovu soukromník musí se sám starat o bydlení. Stojí ho to mnoho práce, peněz a rozčilování udělat z bytu čtvrté kategorie, téměř neobyvatelný, byt vyšší třídy. Byty jsou zvelebovány, klasifikovány a vyměňovány. Za všechno jsou pevně stanoveny taxy, za vylepšení koupelny, nové vytápění, atd. S byty se spekuluje, je to výnosné, ale stojí to mnoho času a nervů, shánění součástek, které nejsou nikdy k dostání a jsou zase jenom úplatky atd.

Mluvíme o lidech s bytem na výměnu, ale což jest-li uchazeč teprve podává žádost o byt. Je rád je-li mu přisouzen byt k novému sídlišti za městem. Netěší se dlouho, když zjistí skutečnost, že sídliště se teprve staví, že domy jsou mizerně stavěné, že tam nejsou obchody, že je tam špatné spojení s městem, že autobus nestaví na nové zastávce, že večer není kam jít, že není kde nakoupit atd. Obyčejně vstoupí do začarované hry o byty a začne uvažovat o výměně bytu.

Za staré byty (ve vyvlastněných domech, které stát zabral) byl nízký nájem, ale v novostavbách přirozeně se platí hodně.

Doporučuje se tedy rodinný domek. I to je velice komplikovaná záležitost, což dosvědčuje následující článek otištěný v Mladé Frontě, 11. září 1984: Je nadepsán “Ideální bydlení?” s otazníkem, a pokračuje:

Rodinný domek bývá tradičně spojen s představou ideálního bydlení. Poskytne možnost soukromí, velkou obytnou plochu, zahradu. Každý se sám uplatní při rozhodování o jeho exteriéru a interiéru a proto má ke svému prostředí lepší vztah. Jeho výstavbu většinou financují stavebníci sami, tudíž nezatěžují tolik státní rozpočet. Navíc stavějí svépomocí. Rozhodně to však nemají snadné.

ZKUŠNOSTI STAVEBNÍKA — “Kdo se rozhodne individuálně stavět rodinný domek, odsoudil se dobrovolně k několika letům nucených prací,” řekl nám M. K. z Prahy. (Stavba domu v hlavním městě mu trvala deset let.) “Největším problémem bylo sehnat pozemek. Potom vybrat projekt. Typový lze sice dostat za šest set korun, ale je potřeba usadit ho do terénu a provést změny přípojek. Navíc tyto projekty počítají jenom s klasickými materiály, jako jsou např. cihly, a ty ve Stavivech mají zřídka k dostání. Stavebníkům nabízejí moderní CDK — Týnské bloky. Ty jsou skutečně kvalitní, ale zedníci s nimi nechtějí stavět. Tak jsem si zadal individuální projekt. Najít někoho, kdo bude dělat stavební dozor, je problém — není totiž vyřešena otázka odměny. Opatřit všechna potřebná razítka a povolení ke stavbě — to vyžaduje asi jeden rok běhání. A pak: sehnat lidi na výkop a odvoz hlíny, autobagr a auto. Podniky soukromníkům tyto služby neposkytují a koupit si ojetý nákladní automobil se nepodaří každému.

Isolační lepenka není k dostání. Stavebniny nabízejí progresivní polyetylenové fólie, mnozí by si je jistě rádi koupili, ale individuální stavebník je nemá čím svařit. Materiály, které pro stavbu rodinných domků předepisuje ČSN, jako například litinové roury, jsou snad jenom pod pultem. Stavět rodinný domek, to znamená od jara do podzimu každé odpoledne po vlastním zaměstnání těžce fyzicky pracovat na stavbě, každou sobotu a neděli, celou dovolenou a zapojit všechny členy rodiny. Kdybych na počátku stavby věděl, jaká mě čeká dřina, snad bych raději zůstal v garsonce. Dům mám hotový, půjčku budu splácet do šedesáti, cítím se unavený a každá stěna, radiátory topení, těsnění, okna, to všechno mi připomíná, jak těžko jsem všechno sháněl.”

ZPRÁVY ČSNRA Z WASHINGTONU

CSCE — přípravy na konferenci o lidských právech

V říjnu 1984 přijel do Spojených států výkonný ředitel organizace “International Helsinki Federation for Human Rights” Gerald Nagler, se kterým je ČSNRA ve styku. Bylo možno si vyměnit názory ve věci příprav na nadcházející Konferenci expertů na lidská práva, která se bude konat v Ottawě, v Kanadě, v květnu 1985. Mezinárodní Helsinská Federace pro Lidská Práva má sídlo ve Vídni. Je také ve spojení s americkou organizací “Helsinki Watch”, se sídlem v New Yorku, která nedávno vydala publikaci nazvanou “Violations of the Helsinki Accords: August 1983 - September 1984.” Na 17 stránkách zaznamenává tato publikace porušování lidských práv v Československu. Převážná většina dokumentace byla pro tento účel dodána ČSNRA.

—afa—

“Combatting terrorism”

16. listopadu 1984 pořádal State Department konferenci na téma: “Boj proti terorismu”. Přehled o teroristické činnosti proti americkým občanům, americkým misím v zahraničí a majetku v americkém vlastnictví podali Mr. John McCarthy, Deputy Assistant Secretary for Public Affairs, Mr. Parker Borg, Deputy Director, Office for Combatting Terrorism a Mr. Robert Lamb, Assistant Secretary, Bureau of Administration. Podle zprávy, vydané v září 1984, bylo za posledních pět let provedeno celkem 945 útoků proti americkým občanům, americkým misím a majetku v americkém vlastnictví. Z toho bylo ku př. 45 únosů, 445 pumových útoků, 140 ozbrojených útoků, 174 požárů, 22 únosů letadel a pod. V r. 1983 byl největší počet teroristické činnosti zaznamenán v Západní Evropě (37.2%), v Latinské Americe (25.6%) a na Středním Východě (22.8%).

Mezinárodní Den Lidských Práv v Bílém domě

10. prosince 1984 byla v Bílém domě uspořádaná komemorace 36. výročí podepsání Všeobecné Deklarace Lidských Práv, na které promluvil: Assistant Secretary of State for Human Rights Elliot Abrams, velvyslanec Max M. Kampelman, Carl Gershman, President National Endowment for Democracy a Senátor Richard Lugar, nový předseda zahraničního výboru senátu, který ujistil přítomné, že jeho kancelář se plně zapojí do činnosti spojené s problémem porušování lidských práv ve světě.

President Reagan ve svém projevu zhodnotil stav lidských práv ve světě a podepsal proklamaci, kterou vyhlásil “Týden Lidských Práv” počínaje 10. prosincem. V proklamaci president řekl m.j. toto: “...Throughout the world, many governments nominally adhere to the Universal Declaration of Human Rights while suppressing free elections, independent trade unions, due process of law, and freedom of religion and of the press. The United States recognizes a special responsibility to advance the claims of the oppressed; to reaffirm the rights to life and liberty as fundamental rights upon which all others are based; and to safeguard the rights of freedom of thought, conscience, and religion. As we are free, we must speak up for those who are not...” Dále president Reagan prohlásil: “...As Americans, we strongly object to and seek to end such affronts to the human conscience as the incarceration in the Soviet Union of men and women, who try to speak out freely or who seek to exercise the basic right to emigrate; the harsh treatment accorded one of the great humanitarians of our time, Andrei Sakharov; the denial of basic human rights and self-determination in Eastern Europe and the Baltic States; the failure of the Polish authorities to establish an effective dialogue with the free trade union movement in that country...”

Mezi hosty byl také zeť Andreje Sacharova, Efrem Yankelevich, několik bývalých politických vězňů na Kubě, v Afghánistánu a v Nicaraguji a představitel polské Solidarity, Leszek Waliszewski.

—afa—

Nový rok, nové naděje!
Získejte nové členy.

PROSÍME OZNAMTE VČAS ZMĚNU ADRESY

US-Soviet Relations and Afghanistan Five Years Later

Dne 13. prosince 1984 se konala na State Departmentu konference pro nevládní organizace, na které Deputy Assistant Secretary of State for European and Canadian Affairs, Mark Palmer, podal přehled o americké zahraniční politice vůči Sovětskému svazu. Mluvilo se také o nadcházející schůzce Secretary of State, George Shultze se sovětským ministrem zahraničí Andrejem Gromykem v Ženevě počátkem ledna 1985, které se Mr. Palmer rovněž zúčastní.

Miss Phyllis Oakley, odbornice na situaci v Afghanistanu, podala přehled o tamní situaci, pokud se týká odporu afghánského lidu proti sovětské okupaci.

Oba referáty byly velmi dobře promyšlené, účelné a poučné. —afa—

XXII. konvence Národního svazu českých katolíků v Clevelandu

Ve dnech 28.—30. září se konala XXII. konvence NSČK v hotelu Hollenden House v Clevelandu. Konvence se zúčastnili úředníci a ředitelé NSČK, delegáti, hosté a přátelé. Konvenci řídil předseda NSČK br. Václav Hyvnar. Důstojný ráz zasedání dodala přítomnost naší zdejší české hierarchie: Njd. Otec arcibiskupa z Dubuque, IA, Daniela W. Kučery, O.S.B., Ph.D., Otec biskupa z Galveston-Houston, TX, Jana L. Mořkovského, D.D., Otec opata Svatopropokského kláštera v Lisle, IL, Valentina Skluzáčka, O.S.B., Msgr. Ludvíka Němce z Filadelfie a dalších důstojných pánů: dp. Vojtěcha Víta, O.S.B., kaplana NSČK, dp. Karla Kolka, O.S.B., bývalého převora kláštera v Lisle, dp. Francis T. Příbyla, kaplana chicagského distriktního svazu a dp. John J. Anděla, faráře na odpočinku farnosti Panny Marie Lurdské v Clevelandu.

Konvenčnímu zasedání byli také přítomni: bývalý major Clevelandu Ralph Perk, dr. J. Pecháček s chotí, bývalý ředitel českého oddělení rádia Svobodné Evropy v Mnichově, jeho syn Pavel, redaktor "Hlasu Ameriky", který jednání konvence natáčel pro vysílání do Československa, bývalý předseda Krajanského výboru v Clevelandu Martin Hrabík s chotí, a ostatní hosté a přátelé NSČK.

Jednání konvence se nesla ve velmi přátelském duchu a s živým vědomím odpovědnosti za budoucnost Svazu, k potřebám nesnadné situace věřících v Československu i římského Nepomucena.

Složení vedení NSČK pro nové období: čestní předsedové: J. Exc. Daniel W. Kučera, O.S.B., Ph.D., arcibiskup diecése Dubuque, IA, J. Exc. John L. Mořkovský, D.D., biskup diecése Galveston-Houston, TX, Njd. Otec Valentine Skluzáček, O.S.B., opat benediktinského kláštera v Lisle, IL, dr. Josef Čada, Ph.D., K.S.G. Miami, FL. Výkonný výbor: kaplan — Otec Vojtěch Vít, O.S.B.; předseda — Václav Hyvnar; místopředsedové — Otec John J. Anděl, Joseph Kocáb, Leslie Kosárek, Antonín Slováček; tajemnice — Františka Uhlířová; pokladní — Elsie Nevšimal; ředitelé: Msgr. Alois Mořkovský, TX, Dp. Francis T. Příbyl, IL, Stanislav Brožek, CA, Václav Hesoun, OH, Vincenc Koniček, WI, Amos Pavlík, K.S.G., TX, Benita Pavlů, TX, Ludvík Pospíchal, IL, Cyril Příkazský, IL, prof. Zdeněk Rutar, N.Y., Anna Veverka, OH.

Národní svaz českých katolíků vydal letos nálepky k uctění Jana Nepomuckého Neumanna, patrona Ameriky a

Bohemie. Chicagská úřadovna oznamuje ve svém tisku rozprodej těchto nálepek:

NOVÉ NÁLEPKY NSČK k vánoční a vůbec celoroční korespondenci byly již rozeslány. Jsou dílem mladého nadaného grafika Járy Pecháčka ml. jako byla první nálepka s motivem Pražského Jezulátka. Letošní nálepka nám má svým motivem připomínat naši českou kapli v Národní Mariánské svatyni Panny Marie Neposkvrněného Početí, zasvěcenou Panně Marii Hostýnské ke cti sv. Jana Nep. Neumanna z Prachatic a posvěcenou v r. 1983. — Vy, kdo jste zásilku s aršíkem nálepky již v poště dostali, přijměte ji s laskavou ochotou, s jakou jsme vám ji poslali a svým štědrým darem opět laskavě podpořte NSČK, aby mohl konat své potřebné a dobré dílo. Již předem vám za vaše pochopení našich snah a za váš štědrý dar vděčně děkujeme křesťanským výrazem vděčnosti "Pán Bůh zaplat!"

Blahopřání k 80. narozeninám dr. Mikuláše Ferjenčíka

Na sv. Mikuláše dovršil dr. Ferjenčík, dlouholetý předseda Československé národní rady americké 80. narozeniny. Předsednictvo přálo v Hlasu národa nepřítomnému oslavenci, který dnes žije u své neteře ve státu Colorado.

Srdečné blahopřání — Dne 6. prosince 1984 na svátek sv. Mikuláše se dožívá 80 let dr. Mikuláš Ferjenčík, čestný člen předsednictva Československé národní rady americké a její bývalý dlouholetý předseda. Hojnost zdraví do dalších let života, prožívaných po celoživotní obětavé práci národu, v rodinném kruhu neteře Evičky přeje předsednictvo ČSNRA.

ZPRÁVY ODBOČEK A OBLASTÍ

Tradiční XXXIV PLES chicagské oblasti ČSNRA se koná 26. ledna 1985 v Ritz Carlton hotelu v Chicagu. Po úspěchu minulých let, kterého jsme se dopracovali a díky vašemu zájmu, rozhodli jsme se zase pro krásnou plesovou síň, vynikající prostředí a výhody tohoto předního hotelu. Postupujeme s programem a s přípravou plesu. První odezva, po vyslání dopisů a pozvánek je tak dobrá, že s radostí pracujeme pro zdar plesu. Prosíme naše dárce, kteří nás po léta podporují, aby zase přispěli svým darem do programové knížky jako patroni, sponsors, atd. Musíme teď rychle postupovat, poněvadž tiskárna žádá od nás materiál už první týden v lednu. Tož prosíme pamatujte na nás co nejdříve.

Naše debutantky jsou zamluveny u fotografa Van Cura během vánočního týdnu. Jsou to: Laura Kotlar z La Grange, Jennifer Semerád z Inverness, Kym Kadubec z Addison, Marlene Berka z Park Ridge, Janet Taibl z Westchester a Blanka Vedral z Cicera. Vítáme je mezi nás. Nacvičují v Sokol Stickney, 4131 So. Home Ave. (Stickney Berwyn), v neděli večer o 7 hod. První zkouška byla 9. prosince. Nacvičují Zdeňka Židlická a Jan Uhlíř. "Deb chairman," která je svolává, radí atd., je paní Barbara Rusková (tři její dcery debutovaly v letech minulých). Master and Mistress of Ceremonies jsou Dennis a Mary Ann Sadilkovi z Riverside. Text historické části programové knížky připravuje Vlasta Vrázová a ilustruje Milan Košar. Br. Václav Ženíšek, pokladník, si již zapisuje došlé dary a vstupné na ples. Někteří naši věrní si objednávají stoly po deseti, ples se stal

vítanou událostí společenské sezóny a dostaveníčkem přátel i z daleka.

Doufáme, že svou prací a s vaší přízní se opět představíme americké společnosti za československou složku v nejlepší světlo.

Nemáte-li pozvánku nevádí: zatelefonojte během dne (od 9 do 2 hod. 656-1117) neb dopište si o pozvánku do úřadovny, pak udejte s kým chcete sedět u kterého stolu. Na shledanou 26. ledna v Ritz Carltonu.

Odbočka Generála Štefánika v Chicagu

V sobotu 10. listopadu konala **odbočka Generál M. R. Štefánik ČSNRA** svou výroční schůzi ve Warren Township Center. Počasí v naší nejsevernější části státu Illinois bylo nevlídné, ale přesto na schůzi přišlo víc než polovina členů. Schůzi zahájil br. předseda Dellin a zhodnotil výsledky prezidentských voleb, jakož i jejich vliv na zahraniční politiku. Po přečtení protokolu z poslední výroční schůze a zprávách všech úředníků br. místopředseda Kraupner otevřel nominaci úředníků na příští rok. Několik návrhů na volbu dosavadních úředníků bylo zkonsolidováno a úředníci přijali své funkce. Jednohlasně zvoleni: E. Dellin předseda, B. Kraupner místopředseda, K. Halaška tajemník, J. Šmerdová pokladní, J. Sklenář zapisovatel. Revisoři účtů: B. Laurichová a R. Taubitz. Společenský výbor: sestry — Brymová, Dellinová, Dvořáková, Halašková, Kraupnerová, Laurichová, Schejbalová, Sklenářová, Šmerdová a Taubitzová. Dopisovatel F. Hrachovský.

Po krátké přestávce br. Dellin zahájil kulturní část programu: V první části potěšila přednáška br. prof. J. Schejbal o básníku Jaroslavu Seifertovi, jemuž nedávno byla udělena Nobelova cena. Tímto nejvyšším uznáním vrátil Jaroslav Seifert Čechoslováky — aspoň dočasně — mezi kulturní národy světa. Ve svém hodnocení vývoje a národní tvorby Seiferta připomenul prof. Schejbal, že je to uznání za celoživotní dílo. Pro nás, kteří prožili německou a aspoň část sovětské okupace ČSR, je světové uznání tvorby J. Seiferta Nobelovou cenou tím cennější. Přehled básnickovy tvorby ukončil br. Schejbal četbou několika básní, které k nám mluvily citlivou, jemnou a dojemnou hudbou básnických slov.

V druhé části programu br. Brym promítal a slovně doprovázel řadu nesmírně krásných diapositivů z cesty na americký západ a olympijské hry v Los Angeles. Oba body kulturního pořadu byly s povděkem přijaty přítomnými, kteří setrvali v družné zábavě téměř do půlnoci, i díky přátelskému pohoštění br. a sestry Halaškových. Odbočka má 79 členů. f.y.

Odbočka Gama a Štefánik měly mikulášskou zábavu

Zábavní výbor jmenovaných odboček připravil také letos pro své členy a přátele tradiční mikulášskou zábavu. Konala se v sobotu 1. prosince opět v krásné spolkové místnosti v moderním mrakodrapu na břehu jezera Michigan v Chicagu u našich přátel, manželů Kraupnerů, s krásnou vyhlídkou na osvětlené Chicago a z druhé strany na vodu.

Měli jsme velmi pěknou návštěvu. O dobrou sváteční náladu bylo postaráno v baru s bohatým výběrem nápojů a naše obětavé kuchařky nestačily snášet na prostřeně, vánočně ozdobené stoly obkládané chlebičky, uzenky a jiné

chutěnky před hlavním jídlem, které bylo překvapením hostitelů: pečené sele anebo výborné uzené anebo oboje a poté ovšem to báječné domácí pečivo. Všichni si libovali a zářili spokojeností.

O vánoční program se postarali osvědčení bratři pianista Pospíchal, kytarista Pavlas a Chrobák. Společně jsme si zazpívali vánoční koledy. Bratr Chrobák v úloze svatého Mikuláše, sestra Švehlová co by anděl a sestra Wurmová v úloze čerta předvedli mikulášskou scénu, v které bratr Chrobák vzpomněl vánoce doma a pomodlil se s námi za brzké osvobození našeho lidu doma. Pro dobro byla uspořádána tombola, která také byla dobrým doplňkem veselého programu.

V zábavě jsme pokračovali zpíváním národních písniček a když jsme se rozcházeli, popřáli jsme si veselé svátky a šťastný Nový Rok v naději, že se za rok zase všichni sejdem.

Za zdařilý večer děkujeme především manželům Kraupnerovým, kteří jako domácí nesli to hlavní břímě starostí, dále všem našim kuchařkám a pekařkám za všechny ty dobroty, bratrům Chrobákoví, Pospíchalovi a Pavlasovi za připravený program a všem ostatním, kteří se spolu zasloužili o zdar zábavy. A ovšem v neposlední řadě všem, kteří nás potčili tak hojnou návštěvou.

Naše mikulášské zábavy jsou velmi oblíbeny a jsou vždy hojně navštíveny. Je to opravdu jedinečná příležitost ještě jednou před koncem roku se sejit v tak pěkném prostředí s našimi známými k přátelské besedě ve vánoční náladě a zároveň si oživit vzpomínky na vánoce doma z mladých let v kruhu svých drahých. Pro mnohé z nás jsou to již 36. vánoce v Americe. Ani ten největší pesimista v roce 1948 nepočítal s tak dlouhým pobytem v emigraci. U většiny z nás starších je to dnes již trvalý pobyt. Děti nám odrostly a my jsme si zde vybuodovali nový domov a někteří anebo většina nás je již na pensí. Jsme šťastni a vděční osudu, že nám bylo dopřáno v této zemi zakotvit a svobodně žít. Ovšem nikdy nezapomeneme na rodnou zemi a zvláště o vánocích na ni hodně vzpomínáme. Doufáme jen, že v konečném uspořádání míru na světě také Československu bude vrácena svoboda a náš národ doma bude moci žít ve své zemi svobodně. KH

110 let "Amerických listů"

První zmínku o významném výročí jsme četli v Congressional Record, kde poslanec Bernard J. Dwyer z New Jersey upozorňuje na historii a důležitou práci nejstarších českých novin v Americe. Vznikly v r. 1874 jako New Yorkské Listy a do té doby věrně slouží krajanské veřejnosti. Od první zmínky, téměř v každém čísle Amerických listů jsou projevy a gratulace významných lidí vydavateli Antonínu Švehlovi. Pro zajímavost uveřejňujeme blahopřání vyslance Jack F. Matlocka, který působil úspěšně v Praze a nyní je poradcem prezidentovým.

Washington D.C. 20506 — October 1, 1984

Dear Mr. Svehla:

In the century plus a decade of your newspaper's existence much has changed in the world, both for better and for worse. For people of Czechoslovakia, these years have brought great hopes and also great sadness.

Americké Listy, throughout its existence, has provided a focal point for Americans of Czech descent to preserve their rich linguistic and cultural heritage — a heritage which has

exerted an important influence on that shared by all Americans.

Important as this is, it is not the sole mission of *Americké Listy*. For your newspaper also plays key role in maintaining lines of communication between Americans of Czech descent and their friends and relatives in Czechoslovakia. It is important not only that Czechs and Slovaks remain aware of what goes on in the world around them, but also that those of Czech and Slovak descent who live in our country keep their ties to their loved ones and, along with all other Americans, their concern and interest in their fate.

As I have said on other occasions, the people of our two countries are bound together by ties of blood and history: the blood of families living partly in America and partly in Czechoslovakia, as well as the blood shed by American soldiers who liberated Western Bohemia from Nazi domination; the history that brought the leaders of our two countries together at the time when Czechoslovakia gained its independence. I hope that you will continue, through your endeavors, to keep alive the spirit of these profound ties as you enter the second decade of the second century of your existence.

Jack F. Matlock

*Special Assistant to the President;
Former American Ambassador to
Czechoslovakia*

Želíme odchodu ses. Anny Novotné

Krajanská veřejnost byla překvapena úmrtím pí. Anny V. Novotné, roz. Veverkové, z North Riverside, Ill. Zemřela 6. prosince po krátké nemoci na zákeřnou chorobu v nemocnici chicagského předměstí. Narodila se před 69 lety v Československu a po komunistickém puči a mnohých životních útrapách se shledala o vánocích v Anglii se svým milovaným manželem Viktorem. Rodina byla pospolu. Konečně se usadili v Chicagu, kde žila a pracovala 32 let. Byla členkou ČSNRA v exilu a odbočky ČSNRA "28. říjen". Byla známá svou milou povahou, svou vlídností a laskavostí, svou mateřskou péčí a starostlivostí. Nelze na ni zapomenout, budeme všichni vzpomínat vděčně na naše přátelské styky. Budou jí vzpomínat exulanti ve světě, kteří ji znali z uprchlického tábora Murnau v Německu, z Anglie, a hlavně v Čs. ženské národní radě v exilu a v odbočce "28. října" Národní rady, kde br. Viktor Novotný je znám svou ochotou a věrností.

Přišlo se s ní rozloučit mnoho přátel v pohřebním ústavě a na hřbitově. Rodina děkuje Otci Vojtěchu Vítovi, prof. Františku Svejkovskému, Věře Rokničové, Ing. H. Tabákovi a Emanu Látovi za jejich projevy.

Poděkování za spolupráci na bazaru ČŽNR

Počátkem tohoto měsíce, 2. prosince 1984, se konal 33. předvánoční bazar Československé ženské národní rady v exilu. Vánoční dárky, ruční práce, umělecké předměty, cukroví, dorty, čajové pečivo, zdobené perníky, vánoční ozdoby a knihy — to vše bylo vystaveno k obdivu a nákupu ve velkém sále American Legion budovy v Ciceru. Pro občerstvení hladových a žízňivých byly podávány výborné teplé občerstvení, obložené chlebíčky, párky, káva a zákusky a studené nápoje. I na ty naše maličké bylo pamatováno výstavkou loutek z říše pohádek pod vánoční kulisou

zasněžené vesničky. A několik šťastných výherců si odneslo pěkné ceny z tomboly.

Ve 3 hodiny odpoledne byl prostorný sál doslova naplněn jak dětmi tak dospělými a všichni netrpělivě očekávali příchod Mikuláše, jemuž předcházela krásná vánoční pořad předvedený skupinou 30 dětí. Nám všem co žijeme v Americe a snažíme se dětem vštípit znalost a lásku k rodné řeči, bylo radostí až do pláče nad tím, jak krásně naše mládež účinkovala recitací a zpěvem koled.

Děkujeme všem členkám Československé ženské národní rady, dárcům a pracovníkům k úspěchu bazaru.

Jménem Čs. ženské národní rady přejeme radostné vánoce a spokojený nový rok.
Věra R.

Dary na činnost ČSNRA

Bohemian National Cemetery, IL \$200.00

Dary In Memoriam — K uctění památky

Sestry Milady Ferjenčíkové

s vánočními vzpomínkami na její neúnavnou činnost
věnují Marie Langová a Bedřich Kent, CA \$ 50.00

Sestry Kristiny Plevové

členky a pracovnice odbočky ČSNRA
"Západní předměstí" věnují
Marie Langová a Bedřich Kent, CA 50.00

V rámci nálepkové akce ČSNRA darovali

Generál & Mrs. John Slezák, IL \$100.00
Mr. Karel Vojta, IL 50.00
Dr. & Mrs. Jan Papánek, NY 50.00
Mr. Robert Warner, DC 50.00
Mr. & Mrs. J. C. Špaček, Canada 36.00
Mrs. Anna Adam, OR 30.00
Mrs. Iska Fogl, DC 30.00
National Council of Women of
Free Czechoslovakia, NJ 25.00
Mr. & Mrs. L. Janský, OR 25.00
American Czechoslovak Engineers Society, IL 25.00
Ms. Daniela Žaluda, IL 25.00
Mrs. Hermína Ondruš—Ondruš & Son, Inc., IL 25.00
Marie Langová, CA 10.00
Bedřich Kent, CA 10.00

Are You Looking for "Roots"?

If you are interested in your family, their early days in the United States; their way of life, their achievements, order PANORAMA, the history of the Czechs and Slovaks in America. Clothbound, illustrated, 316 pp., published by the Czechoslovak National Council of America, price \$7., including mailing. A fine gift for members of your family, your school or city library.

Naše nálepky mají svou tradici a účel připomínat světu, že Československo je stále v sovětském zajetí. Těší nás první odezva na naši žádost o finanční příspěvek. Doufáme, že je to slibný začátek a že pošlete i vy a že požádáte přátele, aby též přispěli.

Č. S. A.

Nejstarší bratrská a sesterská podpůrná jednota
v Americe jest připravená poskytnouti Vám
nejvýhodnější druhy životních pojištění plně
zabezpečujících Vaši ochranu.

Rovněž nabízíme pojistky poskytující pravidelný
starobní důchod jakož i pojistky hypoteční.

Další informace ochotně podají:

CSA FRATERNAL LIFE

(Formerly Czechoslovak Society of America)

"Pioneer of Fraternal Life Insurance"

CSA PLAZA

Telefony (312) 795-5800 - (312) 242-2224

2701 SOUTH HARLEM AVENUE

BERWYN, IL 60402

VĚSTNÍK

CZECHOSLOVAK NATIONAL COUNCIL
OF AMERICA

2137 So. Lombard Ave. - Room 202
Cicero, Illinois 60650

ADDRESS CORRECTION REQUESTED

FIRST CLASS MAIL

436